

ARBORETUM KÓRNICKIE

ROCZNIK XXIV — 1979

INSTYTUT DENDROLOGII
Polskiej Akademii Nauk
Arboretum Kórnik
<http://rcin.org.pl>

BIBLIOTEKA

ARBORETUM KÓRNICKIE

ARBOR ETUM KÖRNICKIE

P O L S K A A K A D E M I A N A U K
INSTYTUT DENDROLOGII

ARBORETUM
KÓRNICKIE

ROCZNIK XXIV

WYDAWCA: INSTYTUT DENDROLOGII
WARSZAWA - POZNAŃ 1979

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY

Stefan Białobok (naczelný redaktor)

Maciej Giertych

Władysław Bugała (sekretarz redakcji)

Adres Redakcji „Arboretum Kórnickiego”

Instytut Dendrologii

63-120 Kórnik koło Poznania

ARBOR ETUM
KÓRNICKIE

ROČNIK XXIV

Printed in Poland

ISBN 83-01-01466-0

ISSN 0066-5878

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 540+90 egz. Ark. wyd. 29,5. Ark. druk. 23,75. Papier ilustr. kl. III 80 g, 70×100. Oddano do składania 9 II 1979 r. Podpisano do druku 14 XII 1979 r. Druk ukończono w grudniu 1979 r. Cena zł 95 — Zam. nr 382/190, L-7/748

DRUKARNIA UNIWERSYTETU im. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

SPIS TREŚCI

1. K. Browicz, Geograficzne rozmieszczenie krzewów z rodzaju <i>Thymelaea</i> we wschodnim Śródziemnomorzu	5
2. A. Boratyński, Występowanie jaworu (<i>Acer pseudoplatanus</i> L.) w Polsce	19
3. K. Boratyńska, Dąb bezszypułkowy (<i>Quercus petraea</i> Liebl.) w północno-wschodniej Polsce	69
4. J. Hantz, <i>Pinus mugo</i> Turra na najniższych stanowiskach w Tatrach Polskich	87
5. L. Mejnartowicz, Zmienność genetyczna izoenzymów w niektórych loci w populacjach sosny zwyczajnej (<i>Pinus silvestris</i> L.)	91
6. A. Schmidt, Podstawy genetyczne polimorfizmu katalazy w endospermie sosny zwyczajnej (<i>Pinus silvestris</i> L.)	105
7. B. Suszka, Wschody nasion buka zwyczajnego (<i>Fagus sylvatica</i> L.) przysposobionych do kiełkowania przez chłodzenie bez podłoża, przy kontrolowanym poziomie uwodnienia	111
8. Z. Szczotka, E. Tomaszewska, Niektóre procesy metaboliczne towarzyszące ustępowaniu spoczynku nasion klonu zwyczajnego (<i>Acer platanoides</i> L.)	137
9. Z. Szczotka, A. Konieczny, Frakcja polisomowa w czasie ustępowania spoczynku nasion klonu zwyczajnego (<i>Acer platanoides</i> L.)	147
10. E. Tomaszewska, Wpływ regulatorów wzrostu na kiełkowanie nasion klonu zwyczajnego (<i>Acer platanoides</i> L.)	153
11. E. Tomaszewska, Zmiany endogennych hormonów wzrostowych w nasionach klonu srebrzystego (<i>Acer saccharinum</i> L.) i wpływ egzogennych regulatorów wzrostu na ich kiełkowanie	165
12. T. Tytkowski, Nowa metoda oceny rzeczywistej zdolności kiełkowania nasion ałyczy (<i>Prunus cerasifera</i> var. <i>divaricata</i> Bailey)	175
13. P. Pukacki, Zależność impedancji elektrycznej pędów magnolii od temperatury	187
14. K. Danilewicz, R. Siwecki, Epifityczna mikroflora bakteryjna na liściach klonów topoli o zróżnicowanej odporności na porażenie rdzą <i>Melampsora larici-populina</i> Kleb.	193
15. A. Werner, Z. Krzan, Etiologia <i>Puccinia porri</i> (Sow.) Winter i zachowanie się jej urediniospor na liściach topoli	201
16. S. Pukacka, Wpływ składników kory topoli na aktywność poligalakturonazy i celulazy <i>Dothichiza populea</i> Sacc. et Bri.	209
17. B. Kluczyński, Badania nad rozwojem i przydatnością wybranych gatunków drzew i krzewów do rekultywacji określonych składowisk popiołów energetycznych	217
18. S. Bartkowiak, L. Rachwał, Wpływ pyłów cementowych na przyrost grubości sadzonek drzew iglastych i liściastych	283
19. P. Karolewski, S. Białobok, Wpływ dwutlenku siarki, ozonu, mieszaniny tych gazów i fluorowodoru na uszkodzenie igieł modrzewia europejskiego	297

20. P. Karolewski, Wpływ działania niektórych związków chemicznych na stopień uszkodzenia roślin przez SO ₂	307
21. B. Kieliszewska-Rokicka, Aktywność peroksydazy u odmian <i>Weigela</i> i <i>Pinus silvestris</i> odpornych i wrażliwych na działanie SO ₂	313
22. K. Krawiarz, J. Oleksyn, P. Karolewski, Zmiany zawartości chlorofilu w liściach topoli <i>Populus 'Hybrida 275'</i> traktowanych SO ₂ i w igłach <i>Larix decidua</i> traktowanych HF	321
23. G. Lorenc-Plucińska, Wpływ ozonu na fotosyntezę i oddychanie sosny zwyczajnej o różnej odporności na ten gaz	329
24. M. Lisiewska, D. Nowicka, <i>Macromyctes</i> Arboretum Kórnickiego	339
Spis rycin	373

CONTENTS

1. K. Browicz, Distribution of woody <i>Thymelaea</i> in the eastern Mediterranean region	5
2. A. Boratyński, Occurrence of sycamore (<i>Acer pseudoplatanus</i> L.) in Poland	19
3. K. Boratyńska, Sessile oak (<i>Quercus petraea</i> Liebl.) in northeastern Poland	69
4. J. Hantz, <i>Pinus mugo</i> Turra lowest stands in the Polish Tatras	87
5. L. Mejnartowicz, Genetic variation in some isoenzyme loci in Scots pine (<i>Pinus silvestris</i> L.) populations	91
6. A. E. Schmidt, Inheritance of catalase multiple forms in Scots pine (<i>Pinus silvestris</i> L.) endosperm	105
7. B. Suszka, Seedling emergence of beech (<i>Fagus sylvatica</i> L.) seed pre-treated by chilling without any medium at controlled hydration levels	111
8. Z. Szczotka, E. Tomaszewska, Some metabolic processes accompanying dormancy breaking in the seeds of Norway maple (<i>Acer platanoides</i> L.)	137
9. Z. Szczotka, A. Konieczny, Polysome fraction in the seeds of Norway maple (<i>Acer platanoides</i> L.) during the breaking of dormancy	147
10. E. Tomaszewska, The effect of growth regulators on germination of Norway maple (<i>Acer platanoides</i> L.) seeds	153
11. E. Tomaszewska, Changes in the endogenous phytohormones in silver maple (<i>Acer saccharinum</i> L.) seeds and the effect of exogenous growth regulators on their germination	165
12. T. Tylkowski, A new method of estimation of the real germinative capacity of myrobalan plum (<i>Prunus cerasifera</i> var. <i>divaricata</i> Bailey) seed	175
13. P. Pukacki, Dependence of electrical impedance of <i>Magnolia</i> shoots on temperature	187
14. K. Danilewicz, R. Siwecki, Epiphytic bacterial microflora on the leaves of poplar clones differing in resistance to infection by the rust <i>Melampsora larici-populina</i> Kleb.	193
15. A. Werner, Z. Krzan, Etiology of <i>Puccinia porri</i> (Sow.) Winter and behaviour of its urediniospores on poplar leaves	201
16. S. Pukacka, The effect of poplar bark components on the activity of polygalacturanase and cellulase produced by <i>Dothichiza populea</i> Sacc. et Bri.	209
17. B. Kluczyński, Studies on the development and utility of selected species of trees and shrubs for the recultivation of ash deposits from power plants	217

18. S. Bartkowiak, L. Rachwał, The effect of cement dusts on girth increment of conifer and broadleaf potted trees	283
19. P. Karolewski, S. Białobok, Effect of sulphur dioxide, ozone, a mixture of these gases and of hydrogen fluoride on the damage to needles of European larch	297
20. P. Karolewski, Effect of the action of some chemical substances on the degree of injury caused by SO ₂	307
21. B. Kieliszewska-Rokicka, Peroxidase activity in varieties of <i>Weigela</i> and <i>Pinus silvestris</i> resistant and susceptible to SO ₂	313
22. K. Krawiarz, J. Oleksyn, P. Karolewski, Changes in chlorophyll a and b content in leaves of the poplar <i>Populus 'Hybrida 275'</i> subjected to action of SO ₂ and in the needles of European larch treated with HF	321
23. G. Lorenc-Plucińska, The effect of ozone on photosynthesis and respiration in Scots pines differing in resistance to this gas	329
24. M. Lisiewska, D. Nowicka, <i>Macromycetes</i> in the Kornik Arboretum	339
List of figures	373

ОГЛАВЛЕНИЕ

1. К. Бровиц, Географическое размещение кустарников из рода <i>Thymelaea</i> в восточном Средиземноморье	6
2. А. Боратыньски, Встречаемость клена явора (<i>Acer pseudoplatanus</i> L.) в Польше	19
3. К. Боратыньска, Дуб скальный (<i>Quercus petraea</i> Liebl.) в северо-восточной Польше	69
4. Я. Ганц, <i>Pinus mugo</i> Турга на самых низких местообитаниях в Польских Татрах	87
5. Л. Мейнартович, Генетическая изменчивость некоторых изоферментных локусов в популяциях сосны обыкновенной (<i>Pinus silvestris</i> L.)	91
6. А. Шмидт, Генетический полиморфизм каталазы в семенах сосны обыкновенной (<i>Pinus silvestris</i> L.)	105
7. Б. Сушка, Всхожесть семян бука лесного (<i>Fagus sylvatica</i> L.) подготовленных к прорастанию путем охлаждения без субстрата при контролируемом уровне влажности	111
8. З. Щётка, Е. Томашевска, Некоторые метаболические процессы сопутствующие устранению состояния покоя семян клена остролистного (<i>Acer platanoides</i> L.)	137
9. З. Щётка, А. Конечны, Состояние полисомовой фракции в период выхода семян клена остролистного (<i>Acer platanoides</i> L.) из состояния покоя	147
10. Е. Томашевска, Влияние регуляторов роста на прорастание семян клена остролистного (<i>Acer platanoides</i> L.)	153
11. Е. Томашевска, Изменения эндогенных ростовых гормонов в семенах клена сахарного (<i>Acer saccharinum</i> L.) и влияние экзогенных регуляторов роста на их прорастание	165
12. Т. Тыльковски, Новый метод оценки действительной способности прорастания семян алычи (<i>Prunus cerasifera</i> var. <i>divaricata</i> Bailey)	175
13. П. Пукацки, Зависимость электрического импеданса побегов магнолии от температуры	187
14. К. Данилевич, Р. Сивецки, Эпифитная бактериальная микрофлора листьев клонов тополей различной устойчивости к поражению ржавчинным грибом <i>Melampsora larici-populina</i> Kleb.	193

15. А. Вернер, З. Кжан, Этиология <i>Puccinia porri</i> (Sow.) Winter и состояние ее уредоспор на листьях тополей	201
16. С. Пукацка, Влияние компонентов коры тополей на активность полигалактуроназы и целлюлазы <i>Dothichiza populea</i> Sacc. et Bri	209
17. Б. Ключыньски, Исследование степени пригодности некоторых древесных и кустарниковых пород для рекультивации пепельных терриконов энергетической промышленности	217
18. С. Бартковяк, Л. Рахвал, Влияние цементной пыли на рост в толщину саженцев хвойных и лиственных деревьев	283
19. П. Каролевски, С. Бялобок, Оценка степени устойчивости хвойных клонов лиственницы европейской по отношению к действию SO_2 , O_3 , HF и смеси SO_2 и O_3	297
20. П. Каролевски, Влияние действия некоторых химических соединений на степень повреждаемости растений SO_2	307
21. Б. Келишевска-Рокицка, Активность пероксидазы у разновидностей <i>Weigela</i> и <i>Pinus silvestris</i> устойчивых и чувствительных к действию SO_2	313
22. К. Кравяж, Я. Олексин, П. Каролевски, Изменения содержания хлорофиллов в листьях тополя <i>Populus 'Hybrida 275'</i> газированных SO_2 и хвое лиственницы <i>Larix decidua</i> под влиянием HF	321
23. Г. Лоренц-Плюциньска, Влияние озона на фотосинтез, фотодыхание и темновое дыхание сосны обыкновенной, характеризующейся различной степенью устойчивости к действию этого газа	329
24. М. Лисевска, Д. Новicka, <i>Macromycetes</i> Курницкого Арборетума	339
Список иллюстрации	373

Informacje o warunkach prenumeraty publikacji Arboretum Kórnickie

Zamówienia i przedpłaty na publikacje przyjmują: od instytucji i wszelkiego rodzaju zakładów pracy — oddziały i delegatury „Ruchu”, od prenumeratorów indywidualnych — Przedsiębiorstwo Upowszechniania Prasy i Książki „Ruch” w Poznaniu, ul. Zwierzyniecka 9, konto PKO nr 122-6-211831. Na odwrocie środkowego odcinka blankietu wpłaty należy podać: tytuł zamówionych publikacji, liczbę egzemplarzy każdego tytułu.

Zamówienia bez pobierania przedpłaty przyjmują księgarnie naukowe „Domu Książki” (adresy poniżej) na podstawie zgłoszenia i zobowiązania do odbierania poszczególnych tomów bezpośrednio w księgarniach lub za zaliczeniem pocztowym. Zamówienia i wpłaty na prenumeratę publikacji ciągłych można składać także we Wzorcowni Wydawnictw Naukowych PAN — Ossolineum — PWN, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki (kasa Wzorcowni) bądź przez konto NBP VIII I/M Warszawa nr 1532-6-206.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, konto nr 1-6-100024. Za zlecenie dolicza się 40% ceny prenumeraty krajowej. Zamówienia od odbiorców zagranicznych przyjmuje: Przedsiębiorstwo Eksportu i Importu „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23 oraz Centrala Handlu Zagranicznego „Ars Polona”, Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7.

Pojedyncze tomy lub zeszyty publikacji ciągłych można nabywać w księgarniach naukowych „Domu Książki” i we Wzorcowni PAN — Ossolineum — PWN. Placówki te prowadzą również sprzedaż archiwalną tomów wydanych w latach ubiegłych. Informacje dotyczące prenumeraty i sprzedaży publikacji ciągłych można otrzymać w Państwowym Wydawnictwie Naukowym, Warszawa, ul. Miodowa 10, Dział Sprzedaży, tel. 26-02-07.

Księgarnie naukowe „Domu Książki” przyjmujące zamówienia i prowadzące sprzedaż publikacji ciągłych PWN: Gdańsk Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 111/113; Katowice, ul. Warszawska 11; Kraków, ul. Podwale 6; Lublin, ul. Krakowskie Przedmieście 68; Łódź, ul. Piotrowska 102a; Poznań, ul. Czerwonej Armii 69; Toruń, Rynek Staromiejski 30; Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 7; Wrocław, Rynek 60.

ISBN 83-01-01466-0

ISSN 0066-5878